

Nosacījumi RAKSTA noformēšanai!

Virsraksts latviešu valodā centrēts, burtu stils un izmērs: Times New Roman 14, bet angļu valodā – centrēts, Times New Roman 14, kursīvā (*italic*) un treknrakstā (**bold**). Raksta teksts izlīdzināts (Justified), burtu stils un izmērs: Times New Roman 12, bet autoru zinātnisko vadītāju vārdi, uzvārdi un nodaļu virsraksti – Times New Roman 12 un treknrakstā (**bold**). Latīniskos nosaukumus raksta ar Times New Roman 12 izmēra burtiem kursīvā (*italic*). Atstarpes no katras malas un starp virsraktu, autora, zinātniskā vadītāja vārdu, uzvārdu, studiju programas, studiju semestra informāciju, augstskolas nosaukumu un teksta nodaļu **noformējumu, skatīt grafiskajā skaidrojumā**. Atslēgas vārdi: no 3 līdz 5 vārdiem

Raksta apjoms: līdz divām A4 lapām.

**IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU ĒDINĀŠANAS PĀRĀMĀKUMS
RESEARCH OF CATERING SERVICE IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS**

2 cm, mala

1 x 14 izmēra atstarpe (Enter)

Studiju programmas "Ēdināšanas un viesnīcu uzņēmējdarbība" 8. semestra studente Adrija Sovāne
Zinātniskais vadītājs Mg. paed., Mg. cib. hig. Gita Krūmiņa – Zentura
Latvijas Lauksaimniecības universitāte

Abstract.
In the public environment, there is often an impression that caterers do not prepare there is a lack of qualified labor, inadequate remuneration is emphasized, thus lowering the quality of work only European Union countries, but also Latvian. It must be able to find a solution to various critical problems. Company managers must actively cooperate recommendations on how to safely and qualitatively continue to provide services to institutions. The aim of the research is to identify the problems of catering and to make proposals for observation.

Ievads
Publiskajā vidē izskār viendoklis, ka ēdināšanas pakalpojuma sniedzēji negatīvo laikmetam atbilstošus īstienus, trūkst kvalificētās darbaspēkās, kā arī uzsvars tiek likts uz neatbilstošu darba samaksu, tādā veidā pazeminot darba kvalitāti un higiēnas jautājumus. Ne tikai Eiropas Savienības (ES) valstis, bet arī Latvija, izglītības iestāžu ārpakalpojuma ēdināšanas uzņēmumiem (EU), pašvaldību skolu ēdināšanas pakalpojumiem risinājumu dažādām krizes situācijām, piemēram, COVID – 19 pandēmijai, bet, ja to ir vērtējams, vadītājiem aktīvi jāsadarbojas ar valsts institūcijām, kas dod rekomendācijas, kā nodrošināt ēdināšanas pakalpojumu izglītības iestādes. Pieredzi ēdināšanas pakalpojumiem organizēšanā, var gūt Somijā, kur ir vairāki tiesību akti, kas reglementē tā morīzi, piemēram, to, ka skolēniem katru dienu jāsaprot bezmaksas un sabalansētas pusdienas ([Polish Europydice Unit, 2016](#)). Pētījuma mērķis ir identificēt Zemgales regiona izglītības iestāžu ēdināšanas pakalpojuma problemātiku. Atslēgas vārdi: skolēnu ēdināšana, kvalitāte, sabalansēta diēta.

Metodika
Pētījumā izmantota aptaujas metode un EU strukturētā novērošana. Anketēšanā piedalījās Zemgales reģiona izglītības iestāžu EU vadītāji (ārpakalpojuma EU, pašvaldību skolu vadītāji), kā arī tika noskaidrots vecāku viendoklis par skolu ēdināšanas pakalpojuma kvalitāti un pusdienu pārtikas pakāmi. Pēc izstrādātiem rāzōšanas un apkalpošanas kritérijuem tika izvērtēti ēdināšanas pakalpojumi 5 Zemgales reģiona vidusskolās. Pētījumā tiki piaicināti dažādi eksperti, lai izteiktu viendokļus un prognozes par ēdināšanas pakalpojumiem skolā nākotnē.

Rezultāti
Ēdināšanas uzņēmumi norādīja, ka pakalpojums ir zaudējis savu prestižu. Vecāki gan ēdināšanas pakalpojumu, gan pārtikas pakāpumā vērtēja labi. Izvērtējot Zemgales vidusskolu EU, rezultāti parādīja, ka kopumā tas ir teicams, bet ķēdam zemes interjera, tehnoloģisko aprīkojuma nodrošinājuma vērtējumu ietekmē izglītības iestādes atrašanās vieta (pilsēta vai lauku reģions). Eksperti uzskata, ka ēdināšanas pakalpojuma kopējā kvalitāte izglītības iestādēs Zemgalē ir laba, bet tā atkarīga no pašvaldību skolu un ārpakalpojuma EU rīcības, kā arī pescata, ka publiskajā vidē tuvākajā laikā var mainīties vērtējums uz pozitīvu pusē, ja joma pati aktīvāk iesaistīsies tās popularizēšanā.

Secinājumi

- Dažās ES valstis (Somija, Zviedrija, Slovēnija) un Latvijā nav vērojamas būtiskas atšķirības ēdināšanas pakalpojuma nodrošināšanā izglītības iestādēs, jo tas tiek balstīts uz tiesību aktiem un veselīga uztura principiem.
- Zemgales reģiona ēdināšanas pakalpojuma nodrošinājums izglītības iestādēs vērtējams kā labs, jo tiek ievērotas tiesību aktos reglamentētās prasības, bet tomēr pastāv vairākas problēmas - zados vecāks personāls, zems atalgojums, nepietiekams atbalsts no pašvaldības, kas ietekmē un nākotnē var būtiski ietekmēt dienmu kvalitāti un daudzveidību, līdz ar to izglītības iestādēs izraisītu neapmierinātību par ēdināšanas pakalpojumu kopumā.

Izmantotā literatūra

- [Polish Europydice Unit \(2016\) School meals in Europe \(skatīts 10.11.2020.\) Pieejams: \[https://eurydice.org.pl/wp-content/uploads/2016/05/meals_raport_ENG.pdf\]\(https://eurydice.org.pl/wp-content/uploads/2016/05/meals_raport_ENG.pdf\)](https://eurydice.org.pl/wp-content/uploads/2016/05/meals_raport_ENG.pdf)

1 x 14 izmēra atstarpe (Enter)

1 x 14 izmēra atstarpe (Enter)

6 pt izmēra atstarpe PĒC studenta info,
PĒC vadītāja info

6 pt izmēra atstarpe starp
teksta dalām

2 cm, mala

Izmantotās literatūras saraksta un teksta atsauču noformēšana

Avota veids	Avotu saraksta noformēšana	Paraugs atsaucei tekstā
Viena autora grāmata	Ruciņš M. (2001) Sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu iekārtas: mācību līdzeklis. Jelgava: LLU. 918 lpp.	(Ruciņš, 2001)
Divu autoru grāmata	Baraban R.S., Durocher J.F. (2010) Succesful restaurant design. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons. 304 pp.	(Baraban, Durocher, 2010)
Trīs autoru grāmata	1) Blij A., Īriete S., Zepa I. (2007) Higiēnas praktikums ēdināšanas uzņēmumos. Jelgava: LLU. 79 lpp. 2) Feinstein A.H., Hertzman J.L., Stefanelli J.M. (2017) Purchasing: selection and procurement for the hospitality industry. Hoboken, NJ: Wiley. 690 pp.	1) (Blij u.c., 2007) 2) (Fenstei et.al., 2017)
Vairāk nekā triju autoru grāmata (autoru kolektīva grāmata)	Rokasgrāmata ēdināšanas uzņēmumu vadītājiem (2007) I. Millere, L. Medne, R. Riekstiņa-Dolge u.c. Jelgava: LLU. 176 lpp.	(Rokasgrāmata ēdināšanas uzņēmumu ..., 2007)
Neperiodiska izdevuma daļa (piemēram, grāmatas nodaļa vai raksts krājumā)	1) Medne L. (2017) Ēdienkartes finansiālā izvērtēšana. No: Ēdināšanas uzņēmuma vadītāja rokasgrāmata: e-grāmata. Jelgava: LLU, 130 – 139. (skatīts 07.02.2022.) Pieejams: http://llufb.llu.lv/LLUgramatas/PTF/Edinasanas_uzn_vad_rokasgramata.pdf 2) Tokareva T., Eglite A., Kaufmane D. (2017) Sustainable production and use of resources versus food wasting. In: Economy and Business, 11, 458-465.	1) (Medne, 2017) 2) (Tokareva et al. 2017)
Raksts žurnālā (kas tiek izdots periodiski)	Niederman S.A., Leonard E., Clapp J.E. (2017) Restaurant nutrition reporting and impact on surveillance. Journal of Food Composition and Analysis, 64 (1), 73-77.	(Niederman et al., 2017)
Raksts laikrakstā	Riekstiņa M. (05.02.2018) Katrai viesnīcai savu nišu. Diena, 26, 20.lpp.	(Riekstiņa, 2018)
Viena autora vairākas publikācijas dažādos gados		Muižnieks A. (2015) Muižnieks A. (2017)
Ja dod atsauci uz abiem avotiem		(Muižnieks, 2015, 2017)
Viena autora vairākas publikācijas vienā gadā		Muižnieks A. (2015a) Muižnieks A. (2015b)
Institūcija vai organizācija kā izdevējs	Hotrec (2017) European hospitality industry guidelines to reduce food waste and recommendations to manage food donations. (skatīts 07.02.2022.) Pieejams: http://www.hotrec.eu/publicationspositions.aspx	(Hotrec, 2017)
Normatīvie akti (EP regulas, likumi, MK noteikumi u.c.)	1) Pārtikas aprites uzraudzības likums (1998) (skatīts 07.02.2022.) Pieejams: https://likumi.lv/doc.php?id=47184 2) MK noteikumi Nr.115 “Prasības fasētas pārtikas marķējumam” (2015) (skatīts 07.02.2022.) Pieejams: https://likumi.lv/ta/id/272619-prasibasfasetas-partikas-markejumam	1) (Pārtikas aprites uzraudzības.., 1998) 2) (MK noteikumi Nr.115, 2015)
Atsauce uz 2 vai vairākiem darbiem	1) Dieziņa S. (2017) Restorāni: nāksies ievest darbaspēku. Dinas Bizness, 70. 2) Institute for Economics and Peace (2016) Global Peace index 2015. (skatīts 07.02.2022.) Pieejams: http://economicsandpeace.org/wpcontent/uploads/2015/06/Global-PeaceIndex-Report-2015_0.pdf	(Dieziņa, 2017; Institute for Economics.., 2016)

Izmantotās literatūras saraksta noformēšana:

- Literatūras sarakstā ievietotos avotus apraksta tajā valodā, kādā tie sarakstīti.
- Uz visiem literatūras sarakstā minētajiem informācijas avotiem jābūt atsaucēm tekstā.
- Visiem literatūras sarakstā minētiem avotiem ir jābūt publiski pieejamiem.
- Bibliogrāfiskās norādes literatūras sarakstā tiek kārtotas valodu alfabetiskā secībā - vispirms kārto latīņu alfabetā dažādās valodās izdotus darbus, pēc tam grupē slāvu valodu alfabetā (kīrilicā) izdotos darbus.
- Sarakstu numurē.
- Bibliogrāfiskās norādes beigās liek punktu.

Atsauču novietojums:

- Atsauces ietver apaļajās iekavās nepārtrauktā tekstā vai teksta beigās, norādot, ka izmantots cita autora darbs vai ideja, vai informācijas avots.
- Ja atsauce attiecas **uz visu rindkopu**, tad to norāda **aiz punkta**. Ja atsauce **attiecas uz teikumu vai tā daļu**, tad atsauce ir **pirms puncta!**